

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SULIKÓW

pracownia planowania przestrzennego 3p

3p

mgr inż. Marcin Kowalski
Jaszkowa Dolna 8, 57-300 Kłodzko
NIP 883-162-74-22 RECON 020777457
www.pracownia3p.pl

Opracowanie:

mgr inż. Joanna Chmielowska – Kowalska
Urbanista, Architekt Krajobrazu

mgr inż. Marcin Kowalski
Urbanista

SPIS TREŚCI:

- 1 Wprowadzenie.**
 - 1.1 Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy
 - 1.2 Cel i zakres prognozy
 - 1.3 Powiązania prognozy z innymi dokumentami dotyczącymi gminy Sulików
- 2 Przyjęte założenia i metodyka opracowania prognozy**
- 3 Analiza i ocena stanu środowiska**
 - 3.1 Uwarunkowania przyrodnicze i antropogeniczne
 - 3.1.1 Położenie geograficzno – administracyjne
 - 3.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu
 - 3.1.3 Warunki klimatyczne
 - 3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne
 - 3.1.5 Gleby i surowce naturalne
 - 3.1.6 Fauna i flora
 - 3.1.7 Formy ochrony przyrody
 - 3.1.8 Dziedzictwo kulturowe i ochrona konserwatorska
 - 3.1.9 Sieć komunikacyjna
 - 3.1.10 Infrastruktura techniczna
 - 3.2 Istniejący sposób zagospodarowania obszaru opracowania projektu zmiany studium
- 4 Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w projekcie zmiany studium**
- 5 Prognozowane skutki realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko**
- 6 Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium**
- 7 Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium**
- 8 Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w tym na obszary NATURA 2000**
- 9 Analiza możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją ustaleń projektu zmiany studium**
- 10 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją ustaleń projektu zmiany studium**
- 11 Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie zmiany studium**
- 12 Analiza potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium**
- 13 Podsumowanie - streszczenie w języku niespecjalistycznym**
- 14 Piśmiennictwo, materiały źródłowe, akty prawne**
- 15 Oświadczenie**

1 Wprowadzenie.

1.1 Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików opracowano na podstawie uchwały nr XIV/112/20 Rady Gminy Sulików z dnia 26 lutego 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.).

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano piśmiennictwo, materiały źródłowe, oraz akty prawne wymienione w pkt 14.

1.2 Cel i zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików sporządzana jest w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie jest aktem prawa miejscowego i jest stosowane jako dokument kierowania wewnętrznego gminy. Realizacja ustaleń studium następuje poprzez uchwalenie planów miejscowych, na podstawie których wydawane są decyzje o pozwoleniu na budowę. Mając na uwadze powyższe ocena oddziaływania ustaleń studium na środowisko ma charakter czysto teoretyczny.

Celem opracowania prognozy jest między innymi:

- analiza i ocena istniejącego stanu środowiska,
- ocena potencjalnego wpływu zagospodarowania realizowanego na podstawie ustaleń zmiany studium na środowisko,
- ocena potencjalnych zmian, które mogą zaistnieć w środowisku wyniku realizacji ustaleń zmiany studium oraz wskazanie rozwiązań minimalizujących i kompensujących potencjalne negatywne oddziaływanie.

Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 i art. 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Celem zmiany studium jest określenie nowych kierunków polityki przestrzennej gminy na obszarach objętych opracowaniem, w szczególności:

- określenie zasad zagospodarowania przestrzennego,
- określenie zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego,
- określenie kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

1.3 Powiązania prognozy z innymi dokumentami dotyczącymi gminy Sulików

Przy opracowaniu prognozy oraz projektu zmiany studium uwzględniono w szczególności ustalenia zawarte w:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików przyjęte uchwałą nr XXI/136/2000 rady gminy Sulików z dnia 27 maja 2000 r., zmienione uchwałą nr XX/151/08 Rady Gminy Sulików z dnia 25 czerwca 2008 r.;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Sulików - uchwała nr XXXI/197/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Bierna - uchwała nr XXXI/198/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Mała Wieś Dolna - uchwała nr XXXI/199/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Mała Wieś Górna - uchwała nr XXXI/200/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- v zagospodarowania przestrzennego obręb Miedziana - uchwała nr XXXI/201/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Mikułowa - uchwała nr XXXI/202/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Radzimów - uchwała nr XXXI/203/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Skrzydlice - uchwała nr XXXI/204/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Stary Zawidów - uchwała nr XXXI/205/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Studniska Dolne - uchwała nr XXXI/206/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Studniska Górne - uchwała nr XXXI/207/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Wielichów - uchwała nr XXXI/208/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Wilka - uchwała nr XXXI/209/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Wrociszów Dolny - uchwała nr XXXI/210/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obręb Wrociszów Górny - uchwała nr XXXI/211/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Bierna, Miedziana, Radzimów, Skrzydlice, Stary Zawidów, Studniska Dolne, Studniska Górne, Wielichów - uchwała nr XX/152/08 z dnia 25 czerwca 2008 roku;
- Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu parków wiatrowych Koźmin w części władztwa planistycznego gminy Sulików (obręb geodezyjny: Mała Wieś Dolna i Sulików) - uchwała nr XXVI/210/2009 z dnia 28 stycznia 2009 roku;
- Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla parku wiatrowego Sulików (obręb geodezyjny: Sulików, Mikułowa, Studniska Dolne, Studniska Górne, Wrociszów Dolny, Wrociszów Górny, Mała Wieś Górna) - uchwała nr VII/52/15 z dnia 22 kwietnia 2015 roku;
- Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obręb Mikułowa - uchwała nr XII/100/15 z dnia 30 listopada 2015 roku;
- Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obręb Mała Wieś Dolna - uchwała nr XVI/131/16 z dnia 29 marca 2016 roku;

- Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji inwestycji celu publicznego, jaką jest dwutorowa napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV Mikułowa – Czarna w Gminie Sulików - uchwała nr XXXVII/299/18 z dnia 28 marca 2018 roku;
- Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Sulików - uchwała nr XXXVIII/308/18 z dnia 25 kwietnia 2018 roku;
- Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu parków wiatrowych Koźmin w części władztwa planistycznego gminy Sulików (obręb geodezyjny: mała Wieś Dolna i Sulików);
- Strategii Rozwoju Gminy Sulików na lata 2015-2015, Uchwała nr XI/82/15 Rady Gminy Sulików z dnia 28 października 2015 r.;
- Planie urządzeniowo – rolnym dla gminy Sulików, Uchwała nr XLII/280/06 Rady Gminy Sulików z dnia 27 października 2006 roku;
- Raport o stanie gminy Sulików 2020;
- Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Sulików na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Uchwała nr XXVI/234/17 Rady Gminy Sulików z dnia 22 marca 2017 r.;
- Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Sulików, Zarządzenie nr II.299.2017 Wójta Gminy Sulików z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie założenia Gminnej Ewidencji zabytków Gminy Sulików.

2 Przyjęte założenia i metodyka opracowania prognozy

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko równoległe z pracami projektowymi prowadzonymi nad projektem zmiany studium sporządzona została prognoza oddziaływania na środowisko.

Niniejsza prognoza zawiera analizę i ocenę obecnego stanu środowiska w obszarach objętych zmianą studium, perspektywę i możliwości zmiany tego stanu, oraz identyfikację działań zapisanych w ustaleniach zmiany studium zmierzających do poprawy lub utrzymania stanu istniejącego.

Przy opracowywaniu dokumentu oparto się na piśmiennictwie, materiałach źródłowych, obowiązujących aktach prawnych, uwarunkowaniach środowiskowych występujących na obszarze objętym zmianą studium oraz przemyśleniach autorów wynikających z analizy dokumentu podstawowego – projektu zmiany studium.

Prognoza zawiera analizę zapisów zmiany studium oraz opis prognozowanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska jak: różnorodność biologiczna, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki.

W opracowaniu przeanalizowano i oceniono przewidywane pozytywne i negatywne oddziaływania w aspekcie bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym, długoterminowym, stałym i chwilowym.

3 Analiza i ocena stanu środowiska

3.1 Uwarunkowania przyrodnicze i antropogeniczne

3.1.1 Położenie geograficzne – administracyjne

Gmina Sulików położona jest w powiecie zgorzeleckim, w województwie dolnośląskim. Graniczy od zachodu i północy z gminą Zgorzelec, od wschodu z gminami Siekierczyn i Platerówka, od południa z gminą miejską Zawidów oraz z granicą Republiki Czeskiej.

Według systemu regionalizacji fizycznogeograficznej w układzie dziesiętnym [Kondracki J.] gmina

Sulików należy do:

- megarejonu: Pozaalpejska Europa Środkowa (3),
- prowincji: Masyw Czeski (33),
- podprowincji: Sudety i Przedgórze Sudeckie (332),
- makroregion: Przedgórze Zachodniosudeckie(332.2)
- mezorejon: Pogórze Izerskie (332.26).

3.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Na obszarze gminy Sulików przeważają utwory zlodowacenia Odry, są to w przeważającej większości piaski i żwiry wodnolodowcowe. Odsłaniają się one na powierzchni, bądź zalegają pod glinami zwałowymi. Występują one na osadach neogenu, glinach zwałowych lub bezpośrednio na krystalicznym podłożu, osiągając miąższości od kilku do kilkunastu metrów. Piaski są przeławiczone lub zazębają się lateralnie ze żwirami. Są to skały średnio- i drobnoziarniste zbudowane w prawie 95% z kwarcu. Żwiry zbudowane są głównie z kwarcu (od 65 do 95%), w znacznie mniejszych i zmiennych ilościach występują w nich krzemienie, granitoidy, skały skandynawskie, lidyty, bazalty, piaskowce, szarogłazy i hornfelsy. Warstwy osadów wodnolodowcowych charakteryzują się różną miąższością od kilku cm do prawie 1,5 metra.

Na piaskach i żwirach wodnolodowcowych zalegają gliny zwałowe. Miąższość glin zwałowych nie przekracza 10 metrów. Gliny te występują w jednym poziomie na obszarze gminy Sulików. Barwa glin jest zmienna: dominuje barwa szara, ale też często jest brunatna, jasnoszara, ciemnopopielata i żółtoszara. Przeważnie są to gliny piaszczyste, często wapnista, z eratykami i pseudoeratykami oraz z wkładkami piasków i żwirów. Gliny są przemieszane chaotycznie z piaskami kwarcowymi i żwirami.

Na obszarze gminy Sulików licznie występują ropy z węglem brunatnym w nieckach neogeńskich w formie soczewek i wkładek. Osady te wypełniają częściowo obniżenia tektoniczne, lokalnie osiągają znaczne miąższości, nawet do 75 m. Jednak, średnia ich miąższość wynosi kilkadziesiąt metrów. Ropy są zróżnicowane pod względem barwy. Ropy brunatne pojawiają się głównie w spągu i stropie węgla brunatnego i zawierają dużo pigmentu węglowego i okruchów lignitu. Węgiel brunatny występuje w postaci soczew i pokładów o miąższości od kilku cm do kilku, a czasem nawet kilkunastu metrów. Lokalnie w ropy i piaskach zaznacza się domieszka kaolinitu.

W dolinach rzek występują piaski, żwiry i namuły rzeczne. Wypełniają one odcinki den dolin rzecznych i potoków. Są one zbudowane z piasków z wkładkami żwirów i mułków barwy szarej, ciemnoszarej, szaroniebieskiej, brunatnej, a miejscami czarnej na skutek obecności zwęglonych resztek roślinnych. Piaski są różnoziarniste zazębające i przeławicające się ze żwirami. Miąższość ich na ogół nie przekracza kilkunastu metrów.

W rejonie Mikułowej na terenach pól deflacyjnych występują kompleksy glin pyłowych lessopodobnych. Utwory te tworzą paraboliczne pagórki i wały, przeważnie o kilku metrowej wysokości. Niekiedy budują one niewielkie pagórki na terenach spłaszczonych. Te jasnoszare lub jasnożółte utwory są bardzo drobnoziarniste, prawie pelityczne, ze smużkami drobnoziarnistych piasków oraz z niewyraźnymi śladami poziomego warstwowania.

Lokalnie w okolicy Sulikowa, Małej Wsi Górnej i Radzimowa występują bazalty w formie kominów. Słupy bazaltowe o średnicy ok. 2m w większości odsłonięć są ustawione prawie pionowo. Występują tu bazalty alkaliczne i subalkaliczne o zróżnicowanym składzie. Są to skały o dużej twardości, prawie czarne i o dobrej oddzielności słupowej. Główne minerały to plagioklasy, oliwin, piroksen, chloryty, magnetyt i kwarcyt.

3.1.3 Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem na dzielnice klimatyczne Gumińskiego, gmina Sulików położona jest w XVIII Dzielnicy Podsudeckiej, która obejmuje Podgórze Sudeckie. Region ten jest znacznie cieplejszy od sudeckiego. Średnia roczna temperatura jest równa 8°C, zimą spada poniżej 1°C, a latem wzrasta do 18°C. Zima trwa 50-60 dni, a lato 85-90 dni. Okres wegetacyjny jest dość długi – powyżej 225 dni. Roczne sumy opadów rosną wraz ze wzrostem wysokości terenu, utrzymując się w granicach 610-620 mm. Region ten jest mniej słoneczny od wrocławskiego (1400-1450 godzin ze słońcem w roku).

Na terenie Sudetów Zachodnich dominujące kierunki wiatru są zgodne z resztą województwa, tzn. zachodnie. Jednak w Sudetach Środkowych i wschodnich większy udział ma kierunek południowy.

Ciekawym zjawiskiem są występujące w Sudetach i na ich przedpolu wiatry fenowe. Niosą one suche i ciepłe masy powietrza, osiągając w górach duże prędkości i swym zasięgiem oddziałując na znaczącą część Niziny Śląskiej. W okresie występowania fenu można zaobserwować wyraźny wzrost temperatury przy jednoczesnym silnym suchym wietrze z południa. Feny często są bezpośrednią przyczyną gwałtownego topnienia śniegu.

3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Sulików leży w zlewni Nysy Łużyckiej. Główne ciek wodne to: Czerwona Woda, Witka, Włosienica - Lipniak, Studzianka, Płonka, Koci Potok. Spływ wód gruntowych i powierzchniowych ma kierunek północno – zachodni, co jest wynikiem ukształtowania terenu i drenującego działania dopływów Nysy Łużyckiej. Czerwona Woda między Małą Wsią Górną a Sulikowem ma charakter przełomowy: rzeka wciną się głęboko w skalne podłoże.

Największy zbiornik wodny to jezioro zaporowe Witka, gromadzące do 5,5 mln m³ wody, służącej do chłodzenia urządzeń Elektrowni Turów. Ma on także charakter rekreacyjny.

Dość licznie na terenie gminy występują niewielkie zbiorniki wodne. Są to bądź zalane dna wyrobisk poeksploatacyjnych, bądź sztucznie utworzone stawy hodowlane. Największy kompleks stawów hodowlanych zlokalizowany jest u wylotu dolinki bocznej do jeziora Witka.

Licznie występujące fragmenty grobli i zagłębień świadczą o silnie rozwiniętej hodowli ryb w przeszłości. Większe obszary podmokłe związane są z dolinami cieków, zwłaszcza nieckowatymi oraz z obszarami bezodpływowymi.

Stan czystości wód Witki i Czerwonej Wody - III rzędu prawobrzeżnych dopływów Nysy Łużyckiej - jest objęty monitoringiem PIOS. W ocenie ogólnej wody obu rzek nie odpowiadają normom.

Wody podziemne

Na obszarze gminy Sulików nie występują główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP). Jednakże badania hydrogeologiczne prowadzone w 1998 roku przy dokumentowaniu struktury kopalnej „Zawidów - Sulików” dla potrzeb ujęć wód podziemnych „Zawidów II” sygnalizują występowanie trzeciorzędowego zbiornika wód podziemnych „Radomierzyce - Pisarzowice”. Wody gruntowe występują w piaskach i żwirach rzecznych na głębokości od kilkudziesięciu centymetrów do ca 1,5 m. Posiadają na ogół zwierciadło swobodne. Wahania ich poziomu uzależnione są od stanu wód w ciekach powierzchniowych.

Wody w utworach wodnolodowcowych tworzą podobnie jak wody w aluwiach rzecznych ciągi horyzont. Głębokość ich występowania jest większa - od ca 1,5 m w rejonach przydolinnych do ponad 5 m na obszarach wyżej położonych. Miejscami wody te mają zwierciadło napięte z uwagi na wywierane ciśnienie przez trudno przepuszczalne utwory w stropie.

Woda w glinach deluwialnych występuje w postaci sączeń stwierdzanych na ogół lokalnie na głębokości 1,3 - 1,6 m. Wody w szczelinach skał twardych mają charakter wód szczelinowych, a głębokość ich występowania jest bardzo zmienna. W rejonie Sulikowa występują na głębokości 7-14 m. Większość ujęć wód podziemnych jest zasilana wodami czwartorzędowymi.

3.1.5 Gleby i surowce naturalne

Zgodnie z mapą Gleby Polski wg. Wicika, na obszarze gminy Sulików występują lessy i inne utwory pyłowe. Pod względem typów genetycznych gleb występują tu gleby płowe, brunatne wylugowane oraz opadowo-glejowe. O właściwościach fizycznych i chemicznych, a także wartości użytkowej decydują głównie cechy skały macierzystej. Gleby płowe wykształcone na lessach charakteryzują się znacznym zakwaszeniem w górnej części profilu glebowego. W dolnej zaś – obojętne albo słabo alkaliczne, węglanowe. Gleby płowe krajobrazów lessowych występują w kompleksach z glebami brunatnymi i na powierzchniach o umiarkowanym stopniu zagrożenia erozyjnego są zaliczane do gleb pszennych dobrych.

Trwałe użytki zielone występujące na terenie gminy Sulików związane są z dolinami cieków i z zagłębieniami bezodpływowymi, gdzie występują mady i mursze. Zdecydowanie przeważają użytki zielone zaliczone do kompleksu średnich użytków zielonych o nie w pełni uregulowanych stosunkach wodnych. Użytki zielone kompleksu użytków zielonych słabych i bardzo słabych występują na zbyt wilgotnych glebach i są okresowo podtapiane. Stanowią one ważny i właściwy element zagospodarowania z ekologicznego punktu widzenia.

W zakresie surowców naturalnych na obszarze gminy rozpoznano 3 złoża bazaltów:

- złożo „Sulików” - bazalt stosowany w drogownictwie i kolejnictwie, kat. B + C, zasoby ok. 60 mln ton, złożo o znaczeniu przemysłowym;
- złożo „Góra Borowa” - bazalt dla drogownictwa, karta rejestracyjna z 1959 r. zasoby ok. 430 tys. ton, nieeksploatowane złożo o znaczeniu lokalnym, złożo „Radzimów” - bazalt dla drogownictwa, karta rejestracyjna z 1958 r, zasoby ok. 325 tys. ton, nieeksploatowane złożo o znaczeniu lokalnym;
- złożo „Radzimów” - zasoby ok. 4 mln ton rozpoznane w 1973 r. na zachód i północny zachód od d. wyrobiska, złożo nieeksploatowane o znaczeniu lokalnym, do ewentualnego wykorzystania do produkcji kruszywa łamanego dla budownictwa, drogownictwa i kolejnictwa.

3.1.6 Fauna i flora

Bezkęgowce

Na obszarze gminy Sulików zarejestrowano liczne bezkęgowce, wśród których znajdują się gatunki zagrożone czy objęte ochroną gatunkową. Można tu wymienić okazałego pajęczaka tygrzyka paskowanego (*Argiope bruennichi*), licznie reprezentowane biegacze *Carabus* sp., oraz motyle, m.in. pazia królowej (*Papilio machaon*) i mieniaka tęczowca (*Apatura iris*).

Do najcenniejszych należą gatunki zwierząt ważnych dla Wspólnoty Europejskiej i wymagających ścisłej ochrony. Europejską Dyrektywą Siedliskową objęte są następujące gatunki: ważka trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*) oraz motyle – czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), modraszek telejus (*Phengaris teleius*) i modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*). Wszystkie cztery wymienione wyżej gatunki wchodzi do Załącznika II i IV Dyrektywy Siedliskowej.

Ryby

Na obszarze gminy Sulików występują 4 chronione gatunki ryb i minogów: *strzebla potokowa* (*Phoxinus phoxinus*), *śliz pospolity* (*Barbatula barbatula*), *piskorz* (*Misgurnus fossilis*) oraz minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*). Piskorz i minóg strumieniowy mają wysoki status ochronny i umieszczone są w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Herpetofauna

Spośród występujących tu 15 gatunków płazów i gadów 1 gatunek, traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), figuruje w Załączniku II i IV Dyrektywy Siedliskowej a 5 gatunków ujętych jest w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej. Są to następujące gatunki: grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*), jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*). Na uwagę zasługuje populacja rzekotki drzewnej (*Hyla arborea*), która występuje na większości stawów hodowlanych i niewielkich zbiorników wodnych w obrębie gminy (także w sąsiedztwie zabudowań wiejskich). Na stawach pod Studniskami Górnymi, w kompleksie stawów "Stawiska" czy w kompleksie stawów koło miejscowości Wilka, stwierdzano po kilkadziesiąt godujących samców. Nierzadka, zwłaszcza w północnej części gminy, jest również grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*), gatunek skryty, trudno wykrywalny i z pewnością niedoszacowany. Należy wspomnieć, że na terenie gminy istnieją dogodne warunki jeszcze dla innych gatunków płazów, m.in. dla paskówki (*Bufo calamita*) a w południowej części gminy Sulików również dla salamandry plamistej (*Salamandra salamandra*).

Ptaki

Na obszarze gminy Sulików stwierdzono występowanie 133 gatunków ptaków lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Dyrektywa Ptasia obejmuje 23 gatunki występujące w gminie. Spośród ptaków lęgowych 9 gatunków znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Ptaki zagrożone lub potencjalnie zagrożone na Śląsku są reprezentowane przez 25 gatunków lęgowych.

Na terenie objętym analizą prowadzone były obserwacje awifauny, które posłużyły do opracowania w roku 2008 - 2009 „Analizy przewidywanego wpływu planowanej farmy wiatrowej STUDNISKA na awifaunę obszaru oraz obszarów chronionych”.

Na analizowanym obszarze stwierdzono 11 par gąsiora (*Lanius collurio*), 1 stanowiska żurawia Grus grus, 5 stanowisk lerki (*Lullula arborea*) oraz 1 stanowiska bociana białego (*Ciconia ciconia*), 5 par myszołowa (*Buteo buteo*), 1 parę jastrzębia *Accipiter genitilis*, 3 pary kruka (*Corvus corax*) oraz dwie pary puszczyka (*Strix aluco*).

W lesie Mikułowskim stwierdzono 2 tokujące samce słonki (*Scolopax rusticola*).

Nietoperze

Zgodnie z Inwentaryzacją przyrodniczą gminy Sulików (Fulica – Jankowski Wojciech, Wrocław 1996), na jej terenie stwierdzono występowanie 8 gatunków nietoperzy, z których jeden gatunek figuruje w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej (nocek duży *Myotis myotis*), pozostałe siedem gatunków znajduje się w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej.

Gatunki nietoperzy występujące na terenie Gminy Sulików, wymienione ww. waloryzacji:

- nocek duży (*Myotis myotis*);
- nocek Natterera (*Myotis nattereri*);
- nocek rudy (*Myotis daubentonii*);
- mroczek późny (*Eptesicus serotinus*);

- karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*);
- karlik większy (*Pipistrellus nathusii*);
- borowiec wielki (*Nyctalus noctula*);
- gacek brunatny (*Plecotus auritus*).

Ssaki

Na obszarze gminy Sulików stwierdzono występowanie 24 gatunków ssaków objętych ochroną gatunkową (ściśłą i częściową). Spośród nich 3 gatunki figurują w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej (nocek duży *Myotis myotis*, bóbr europejski *Castor fiber* i wydra *Lutra lutra*), zaś 8 gatunków znajduje się w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej. W tej ostatniej grupie znajduje się jedyny żyjący w gminie przedstawiciel popielicowatych oraz 7 gatunków nietoperzy. Są to: orzesznica (*Muscardinus avellanarius*), nocek Natterera (*Myotis nattereri*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*), mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*), karlik większy (*Pipistrellus nathusii*), karlik większy (*Pipistrellus nathusii*), borowiec wielki (*Nyctalus noctula*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*).

Ponadto na terenie gminy bytuje wiele innych gatunków ssaków, które podlegają ochronie sezonowej w myśl prawa łowieckiego.

Można tu wymienić m.in. takie gatunki, jak lis (*Vulpes vulpes*), jenot (*Nyctereutes procyonoides*), tchórz (*Mustela putorius*), kuna leśna (*Martes martes*), kuna domowa (*Martes foina*), borsuk (*Meles meles*), dzik (*Sus scrofa*), daniel (*Dama dama*) i sarna (*Capreolus capreolus*).

3.1.7 Formy ochrony przyrody

W rejestrze form ochrony przyrody prowadzonym przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, nie wskazano żadnego pomnika przyrody występującego na obszarze gminy Sulików.

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty

Obszar PLH020066 Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej (obszar położony poza granicami gminy w kierunku zachodnim). Powierzchnia obszaru wynosi 1 661,7 ha. Obszar jest fragmentem doliny Nysy Łużyckiej od Zgorzelca po Trzciniec. Obejmuje silnie zróżnicowany krajobraz doliny rzecznej, od partii przełomowych między Trzcińcem a Posadą po łagodnie płynący ciek obszaru podgórskiego, z mozaikowym układem siedlisk i wieloma cennymi gatunkami biotopów nadrzecznych. W ukształtowaniu terenu dominują krajobrazy otwarte: łąki zmiennowilgotne i świeże oraz starorzecza. Nysa na tym odcinku jest rzeką uregulowaną, jednak częste wylewy powodują dobry stan zachowania towarzyszących jej siedlisk. Na skarpach pradoliny i na odcinku przełomowym wykształciły się zbiorowiska leśne. Teren jest objęty ekstensywną gospodarką pastersko-rolniczą. Obszar obejmuje wiele cennych i dobrze zachowanych siedlisk przyrodniczych, zachowanych dzięki utrzymaniu tradycyjnego sposobu zagospodarowania terenu (ekstensywna gospodarka łąkarska i wypas). Regularne zalewy doliny utrudniają przekształcanie łąk i szuwarów w pola uprawne, zaś zachowane fragmenty charakteryzują się wysoką naturalnością. Obszar ma szczególne znaczenie z punktu widzenia Załącznika IV Ramowej Dyrektywy Wodnej. W obszarze stwierdzono obecność dziewięciu rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to między innymi: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*, Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), Kwaśne

buczyny (*Luzulo-Fagenion*), Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*), Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*).

Obszar CZ0513256 Směda. (obszar położony na obszarze Republiki Czeskiej w kierunku wschodnim). Powierzchnia obszaru wynosi 142,43 ha. Obszar obejmuje dolinę rzeki Smeda pomiędzy granicą z Polską, a miejscowością Frydlant na długości blisko 23 km. Najlepiej zachowany fragment o długości 5 km objęty jest ochroną w ramach rezerwatu przyrody Meandry Smědé. Dolina zalewowa o zmiennej szerokości zajęta jest przez łąki kośne częściowo zarastające młodymi zagajnikami brzoźowymi i olchowymi, częściowo zdegenerowanymi wskutek inwazji *Solidago canadensis* lub poprzez brak koszenia i ekspansję nitrofilnych bylin (np. *Urtica dioica*). Dolina ta podlega zalewom raz lub dwa razy do roku, co uniemożliwia jej wykorzystanie w gospodarce rolnej lub dla celów osadnictwa. W wielu miejscach rozwijają się bardzo dobrze wykształcone płyty łągów wierzbowych, które jednak nie są przedmiotem ochrony w obszarze. Najistotniejsze gatunki zwierząt to ważka trzepla zielona (*Ophiogomphus cecylia*) oraz ryba głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*).

3.1.8 Dziedzictwo kulturowe i ochrona konserwatorska

Miejscowość Sulików to wczesnośredniowieczny nadgraniczny gród, położony na granicy Śląsko-Łużyckiej, strzegący ważnego szlaku handlowego Wrocław – Zgorzelec - Drezno. Pierwsze wzmianki sięgają roku 1200. W dokumencie z roku 1268 Sulików zostaje nazwany miastem - „civitas”, budowanym na prawie magdebursko-zgorzeleckim z inicjatywy króla Czech Wacława I. Rozwój miasta odbywał się dość chaotycznie i nieregularnie, głównie wzdłuż drogi Lubań-Zgorzelec oraz w osobnej osadzie Nowe Miasto (z końca XVIII wieku). Układ przestrzenny miasta wynikał również z uwarunkowań ukształtowania terenu. W mieście dominowała zabudowa drewniana (konstrukcja ryglowa), murowane były jedynie budynki północnej i wschodniej pierzei rynku (pochodzące z okresu po pożarze w 1814 r.) oraz nowe budynki na Nowym Mięście i wzdłuż ulic Wojska Polskiego, Zgorzeleckiej i Lubańskiej. Zabudowa historyczna bocznych ulic ma charakter chałup wiejskich.

W 1948 roku Sulików traci prawa miejskie i staje się miejscowością typowo rolniczą, zmianie ulega także nazwa miejscowości z Szymbarka na Sulików.

Większość starej zabudowy pozostałych miejscowości w gminie pochodzi z drugiej połowy XIX lub z początku XX wieku.

Zarządzeniem nr II.299.2017 Wójta Gminy Sulików z dnia 19 lipca 2017 r. została założona Gminna Ewidencja zabytków Gminy Sulików. Gminna Ewidencja Zabytków ma charakter zbioru otwartego, który podlega aktualizacji. Prowadzona jest w formie kart adresowych. Aktualizacja Gminnej Ewidencja Zabytków polegająca na włączeniu lub wyłączeniu do niej obiektów i obszarów, następuje poprzez zarządzenie Wójta Gminy po uprzednim uzyskaniu akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Sulików znajduje się obecnie 585 obiektów (budynków i budowli), 15 układów historycznych oraz 57 stanowisk archeologicznych. Największa ilość zabytków zlokalizowana jest na terenie miejscowości Sulików.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 27 obiektów lub obszarów wpisanych do Rejestru Zabytków, zgodnie z tabelą nr 1.

Tabela nr 1

L.p.	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	NR REJESTRU	DATA WPISU
1	Bierna	Młyn, ob. Budynek mieszkalno - gospodarczy	A/1351	29.09.2009
2	Miedziana	Kościół ewangelicki, ob. Katolicki filialny pw. Św. Piotra i Pawła, w zespole	1488	25.01.1966
3	Miedziana	Pastorówka w zespole, ob. Dom mieszkalny	1488	25.01.1966
4	Miedziana	Zespół pałacowo - parkowy	A/5634/881/J	06.11.1986
5	Miedziana	Pałac	A/5634/881/J	06.11.1986
6	Miedziana	Spichlerz	A/5634/881/J	06.11.1986
7	Miedziana	Oficyna	A/5634/881/J	06.11.1986
8	Miedziana	Park pałacowy	A/5662/791/J	25.07.1983
9	Mikułowa	Pałac	A/5563/1266/J	04.06.1996
10	Mikułowa	Park pałacowy	A/5661/792/J	28.07.1983
11	Radzimów Górny	Kościół ewangelicki, ob. Katolicki, parafialny pw. św. Marii Magdaleny	A/2098/1499	25.01.1966
12	Studniska Dolne	Kościół filialny pw. św. Anny	A/2050/944	11.09.1961
13	Studniska Dolne	Zespół budowlany folwarku	A/5961	09.04.2015
14	Studniska Dolne	Park pałacowy	A/5640/845/J	12.07.1984
15	Studniska Dolne	Oficyna mieszkalna w zespole	A/5963/1-3	29.04.2015
16	Studniska Dolne	Stajnia ze stodołą, spichlerzem i dobudówką mieszkalną w zespole	A/5963/1-3	29.04.2015
17	Studniska Dolne	Brama wjazdowa w zespole	A/5963/1-3	29.04.2015
18	Sulików	Układ urbanistyczny miasta Sulików	A/1805/376	1966.01.25
19	Sulików	Ewangelicki kościół parafialny pw. podwyższenia Krzyża Świętego, tzw. Duży ob. Katolicki w zespole kościelnym	A/2099/1501	25.01.1966
20	Sulików	Dworzec	A/5997	22.03.2016
21	Sulików	Dom podcieniowy, ob. dom mieszkalny	A/5497/396	24.11.1956
22	Sulików	Dom podcieniowy, ob. Gminny Ośrodek Kultury	A/5497/396	24.11.1956
23	Sulików	Park dworski w zespole	A/5649/811/J	04.01.1984
24	Sulików	Dom mieszkalny	1177/J	24.10.1994
25	Ksawerów	Pałac	A/5829/1061/J	03.12.1990
26	Ksawerów	Park	A/5664/789/J	25.07.1983
27	Sulików, Mała Wieś Dolna	Historyczny układ urbanistyczny miasta, obszar ochrony archeologicznej	A/1805/376 Grodzisko – A/128/ARCH/65	25.11.1956 02.07.1965

3.1.9 Sieć komunikacyjna

Główny układ komunikacyjny gminy Sulików stanowią dwie drogi wojewódzkie:

- nr 355 (Kozłmin- Zawidów - granica państwa);
- nr 357 (granica państwa – Radomierzyce – Lubań – Nowogrodziec – Zebrzydowa – Osiecznica).

Pozostały układ komunikacyjny tworzy sieć dróg powiatowych i gminnych. Na terenie Gminy znajduje się 17,4 km dróg gminnych publicznych i 27,548 km dróg wewnętrznych (w tym 17,4 km nawierzchni asfaltowej).

Przez obszar gminy przebiegają linie kolejowe relacji:

- nr 290 Mikułowa – granica Państwa (Krzewina Zgorzelecka);
- nr 274 Wrocław Świebodzki – Zgorzelec;
- nr 344 Wilka – Zawidów;
- nr 779 Studniska – Las;
- nr 780 Wilka 2 – Wilka 1.

Stacja PKP zlokalizowana jest w miejscowości Sulików. Natężenie ruchu pociągów wynosi średnio 30 pociągów na dobę, z czego 50% stanowią pociągi towarowe.

3.1.10 Infrastruktura techniczna

Gospodarka wodno – ściekowa

Gospodarką wodno-kanalizacyjną w gminie Sulików zajmuje się Międzygminna Spółka Wodno-Kanalizacyjna „SUPLAZ” sp. z o.o. (powstała poprzez zawarcie w 2005 roku przez Gminę Sulików, gminę Platerówka i gminę wiejską Zgorzelec). Spółka powstała w związku z realizacją inwestycji „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda” dofinansowanej ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W ramach projektu realizowanego od roku 2011 na terenie miejscowości Mała Wieś Dolna, Sulików, Mikułowa, Studniska Dolne i Studniska Górne wybudowano sieć kanalizacyjną, wymieniono całą sieć wodociągową w miejscowości Sulików oraz wybudowano oczyszczalnię ścieków. Aktualnie na terenie gminy Sulików funkcjonuje jedna komunalna oczyszczalnia ścieków, do której odprowadzane i dowożone są ścieki komunalne. Służy ona trzem gminom: Sulików, Platerówka i Zgorzelec. Zgodnie z projektem oczyszczalnia może przyjmować maksymalnie 924 m³ ścieków/d. Na dzień 31.12.2019 r. przyłączy wykonało 2641 osób. W roku 2018 została wykonana sieć wodociągowa o łącznej długości 6525 mb w miejscowościach Wrociszów Dolny i Wilka. Realizacja inwestycji była możliwa poprzez wpięcie do istniejącej sieci wodociągowej na terenie miasta Zawidów i w istniejący wodociąg w miejscowości Ksawerów.

Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi obecnie 88,580 km. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 29,11 km. System wodociągu grupowego zaopatrującego w wodę Gminę Sulików obsługuje ujęcie wody podziemnej i stację uzdatniania wody w Mikułowej. Wodociąg grupowy wyposażony jest w sześć zbiorników zapasowo – wyrównawczych: na terenie SUW w Mikułowej (2x150m³), w Sulikowie.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy prowadzona jest w oparciu o przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Odpady z terenu gminy Sulików trafiają do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu. Na terenie gminy zlokalizowane było składowisko odpadów, jednakże zostało ono zamknięte, a w 2014 roku zrehabilitowane w ramach projektu „Rehabilitacja Dolnośląskich Składowisk Komunalnych”.

Elektroenergetyka

Podstawową sieć dystrybucyjną elektroenergetyczną na terenie gminy stanowią sieci o napięciu 110 kV, SN 20 kV oraz sieci NN 0,4 kV (właściciel - Tauron dystrybucja S.A.) i stacje transformatorowo - rozdzielcze 20 kV/ 0,4 kV, zlokalizowane w miejscach połączeń sieci średniego i niskiego napięcia. Dystrybucyjna sieć elektroenergetyczna obsługuje wszystkie miejscowości zlokalizowane w obrębie gminy.

Przez obszar gminy Sulików przebiega szereg elektroenergetycznych linii przesyłowych o napięciu 400 kV oraz 220 kV. Linie te są ważnymi elementami sieci przesyłowej krajowego systemu elektroenergetycznego, umożliwiającymi przesył mocy z elektrowni Turów do elektroenergetycznych stacji 400/110 kV i 220/110 kV.

Na obszarze gminy znajdują się następujące obiekty elektroenergetycznej sieci przesyłowej:

- linia elektroenergetyczna jednotorowa o napięciu 400 kV relacji Mikułowa – blok 10,
- linia elektroenergetyczna dwutorowa o napięciu 220 kV relacji Mikułowa – blok 9 i 8,
- linia elektroenergetyczna dwutorowa o napięciu 220 kV relacji Mikułowa – blok 7 i 6,
- linia elektroenergetyczna linii dwutorowa o napięciu 220 kV relacji Mikułowa – blok 5 i 4,
- linia elektroenergetyczna dwutorowa o napięciu 220 kV relacji Mikułowa – blok 3 i 2;
- linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV relacji Mikułowa – Hagenwerder;
- linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV relacji Mikułowa – Czarna;
- linia elektroenergetyczna o napięciu 2x220 kV relacji Mikułowa – Świebodzice;
- linia elektroenergetyczna o napięciu 220 kV relacji Mikułowa – Leśniów;
- linia elektroenergetyczna o napięciu 220 kV relacji Mikułowa – Cieplice;
- linia elektroenergetyczna o napięciu 2x220 kV relacji Mikułowa – Polkowice.

Sieć gazowa

Na obszarze gminy Sulików nie występują dystrybucyjne i przesyłowe sieci gazowe.

Zaopatrzenie w ciepło

Energia ciepła w gminie Sulików pochodzi głównie z lokalnych, indywidualnych kotłowni, które zaopatrują w ciepło poszczególne budynki mieszkalne, przedsiębiorstwa oraz obiekty użyteczności publicznej. Poszczególne gospodarstwa domowe wykorzystują najczęściej indywidualne źródła ciepła (piec, kominek), oparte przede wszystkim na opale stałym – węgiel, koks, drewno. Obecnie priorytetem w gospodarce ciepłej staje się wykorzystywanie do celów grzewczych paliw gazowych i olejowych oraz urządzeń proekologicznych o małych emisjach zanieczyszczeń do atmosfery oraz wykorzystujące odnawialne źródła energii.

3.2 Istniejący sposób zagospodarowania obszaru opracowania zmiany studium

Gmina Sulików zlokalizowana jest przy południowo - zachodniej granicy Polski, sąsiadując z Czechami, w województwie dolnośląskim, w powiecie zgorzeleckim. Gmina sąsiaduje z gminą miejską Zawidów, gminą wiejską Zgorzelec (powiat zgorzelecki) oraz z gminami wiejskimi Platerówka i Siekierzyn (powiat lubański). Gmina Sulików położona jest od przejścia granicznego z Czechami w Zawidowie w odległości około 8 km oraz od przejść granicznych z Niemcami w Zgorzelcu około 7 km oraz około 5 km w Jędrzychowicach. Odległość z gminy Sulików do Wrocławia wynosi około 160 km, Pragi około 140 km, Berlina około 286 km oraz Warszawy około 505 km.

Gmina Sulików zajmuje około 95 km². W skład gminy Sulików wchodzi 15 obrębów geodezyjnych i 16 sołectw: Bierna, Mała Wieś Dolna, Mała Wieś Górna, Miedziana, Mikułowa, Radzimów Dolny, Radzimów Górny, Skrzydlice, Stary Zawidów, Studniska Dolne, Studniska Górne, Sulików, Wilka, Wilka Bory, Wrociszów Dolny oraz Wrociszów Górny. Według stanu na 2019 rok gminę zamieszkiwało 6012 osób, co stanowiło około 7% ludności powiatu.

Gmina Sulików jest gminą typowo rolniczą, gdzie największy udział w strukturze użytkowania gruntów stanowią użytki rolne (około 71%) oraz lasy i zadrzewienia (około 13%).

Strukturę funkcjonalno - przestrzenną gminy tworzą historycznie ukształtowane układy zabudowy ruralistycznej z centralnie zlokalizowaną wsią Sulików posiadającą cechy osiedla miejskiego (w przeszłości Sulików posiadał prawa miejskie). Początki Sulikowa sięgają wczesnego średniowiecza. Sulików był lokowany w 1268 roku na prawie magdebursko – zgorzeleckim.

Przez teren gminy Sulików przebiegają dwie drogi wojewódzka nr 355 (Koźmin- Zawidów - granica państwa) oraz nr 357 (granica państwa – Radomierzyce – Lubań – Nowogrodziec – Zebrzydowa – Osiecznica). Pozostały układ komunikacyjny tworzą drogi powiatowe i gminne.

4 Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w projekcie zmiany studium

W projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików ustalono podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz podzielono obszar gminy strefy funkcjonalno – przestrzenne.

Głównym kierunkiem i celem strategicznym rozwoju gminy jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wskazanie pól rozwojowych dla lokalizacji nowych inwestycji, ochrona dziedzictwa kulturowego oraz ochrona środowiska.

W wyniku analizy uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych ustalono podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz podzielono obszar gminy strefy funkcjonalno – przestrzenne charakteryzujące się różnym sposobem zagospodarowania i uwarunkowaniami terenu oraz innymi funkcjami wiodącymi, dla których ustalono funkcje wiodące terenu oraz podstawowe parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- **MU** – obszar centralny mieszkaniowo - usługowy,
- **ZW** – zainwestowanie wiejskie,
- **U** – usługi,
- **MUT** – usługi turystyczne i/lub zabudowa mieszkaniowa,
- **US** – usługi sportu,
- **AG** – aktywność gospodarcza,
- **PG** – eksploatacja złóż naturalnych,
- **IE** – infrastruktura elektroenergetyczna,
- **IW** – infrastruktura wodociągowa,
- **IK** – infrastruktura kanalizacyjna,
- **KK** – komunikacja kolejowa,
- **R** – użytki rolne,
- **W** – wody powierzchniowe śródlądowe,
- **ZL** – lasy,
- **ZP** – parki,
- **ZC** – cmentarze.

W ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego ustalono główne cele polityki przestrzennej dotyczące:

- ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- systemu komunikacji,
- energetyki odnawialnej wiatrowej i fotowoltaicznej,
- infrastruktury technicznej.

5 Prognozowane skutki realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko

W opracowaniu przyjęto metodę polegającą na podzieleniu obszaru objętego zmianą studium na jednostki o różnym stopniu oraz różnym charakterze wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko.

Wyznaczono następujące typy jednostek w zależności od typu oddziaływania na środowisko:

- **A** - w skład jednostki wchodzi obszary MU, ZW, U, MUT, US (obszary wykształconej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej);
- **B** - w skład jednostki wchodzi tereny AG, PG, IE, IW, IK (obszary aktywności gospodarczej, eksploatacji złóż naturalnych oraz infrastruktury technicznej);
- **C** - w skład jednostki wchodzi tereny KK (tereny kolejowe wraz z niezbędną infrastrukturą służącą prowadzeniu transportu kolejowego);
- **D** - w skład jednostki wchodzi obszary R, W, ZL, ZP, ZC (obszary użytków rolnych, wód powierzchniowych śródlądowych, lasów, parków oraz cmentarzy).

Szczegółowa analiza oddziaływania sposobu zagospodarowania terenu (według jednostek, do których zaszeregowano konkretny sposób zagospodarowania terenu) na poszczególne komponenty środowiska z podziałem na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne została zawarta w tabeli nr 2.

Ponadto w ramach kierunków polityki przestrzennej, na obszarze gminy dopuszczono modernizację / budowę nowych elektrowni:

- wiatrowych (utrzymanie ustaleń obowiązujących planów miejscowych nie będące następstwem uchwalenia projektu studium);
- fotowoltaicznych (ustalenia projektu studium będące następstwem uchwalenia projektu studium);

Szczegółowa analiza oddziaływania elektrowni fotowoltaicznych na poszczególne komponenty środowiska z podziałem na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne została zawarta w tabeli nr 3.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików

Tabela nr 2

OZNACZENIE JEDNOSTKI	ODDZIAŁYWANIE	KOMPONENT ŚRODOWISKA											WNIOSKI / PODSUMOWANIE	
		Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	klimat	Zasoby naturalne	Zabytki		Dobra materialne
A	Bezpośrednie	-	+/-	-	-	-	-	-	+/-	-	-	+	+/-	<p>A - w skład jednostki wchodzi tereny MU, ZW, U, MUT, US (Obszary istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej o charakterze wiejskim wraz z usługami towarzyszącymi oraz infrastrukturą społeczną.)</p> <p>Realizacja ustaleń zmiany studium na przedmiotowych terenach nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko, przy założeniu pełnego respektowania aktualnych przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska oraz ustaleń zmiany studium. Ocenia się, że realizacja ustaleń zmiany studium na ww. terenach nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko ze względu na to, iż w większości projektowane przeznaczenia terenów pod zabudowę są utrzymaniem funkcji dotychczasowej. Do oddziaływań pozytywnych należy zaliczyć utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów sportu i rekreacji. Projektowane obszary przeznaczone pod zabudowę tworzą zwarte układy ograniczając w ten sposób ingerencję w środowisko. Obszary, na których dopuszcza się rozwój zabudowy, wyznaczono z wyłączeniem i zachowaniem terenów przyrodniczo cennych. Głównymi negatywnymi oddziaływaniami o charakterze stałym i bezpośrednim będzie potencjalna emisja zanieczyszczeń powietrza, gleby i wody, wytwarzanie ścieków i odpadów bytowych. Do oddziaływań negatywnych o charakterze stałym należy</p>
	Pośrednie	-												
	Wtórne													
	Skumulowane													
	Krótkoterminowe													
	Średnioterminowe													
	Długoterminowe													
	Stale	-							+/-	-	-	+	+/-	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików

	Chwilowe		±/-	-	-	-	-	-	-					<p>również zaliczyć zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej spowodowane realizacją zabudowy oraz miejsc postojowych i placów manewrowych dla samochodów.</p> <p>Głównymi negatywnymi oddziaływaniami o charakterze chwilowym będzie emisja hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza, gleby i wody powstała w wyniku robót budowlanych.</p> <p>Do negatywnych oddziaływań chwilowych pośrednich należy zaliczyć generowanie ruchu komunikacyjnego związanego z funkcją zabudowy - w szczególności funkcji usługowej.</p> <p>Do oddziaływań pozytywnych należy zaliczyć oddziaływanie na ludzi oraz dobra materialne.</p>
B	Bezpośrednie	-	±/-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	±/-	<p>B - w skład jednostki wchodzi teren AG, PG, IE, IW, IK <u>Obszary istniejącej i projektowanej aktywności gospodarczej, eksploatacji złóż naturalnych oraz infrastruktury technicznej);</u></p>
	Pośrednie	-												<p>Realizacja ustaleń zmiany studium na przedmiotowych obszarach nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko, przy założeniu pełnego respektowania aktualnych przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz ustaleń zmiany studium, w szczególności z zakresu infrastruktury technicznej oraz ochrony środowiska.</p>
	Wtórne													<p>Głównymi negatywnymi oddziaływaniami o charakterze stałym i bezpośrednim będzie potencjalna emisja zanieczyszczeń powietrza, gleby i wody, wytwarzanie ścieków i odpadów bytowych.</p>
	Skumulowane													<p>Do oddziaływań negatywnych o charakterze stałym należy również zaliczyć zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej spowodowane realizacją zabudowy oraz miejsc postojowych i placów manewrowych dla samochodów.</p>
	Krótkoterminowe													<p>Głównymi negatywnymi oddziaływaniami o charakterze chwilowym będzie emisja hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza, gleby i wody powstała w wyniku robót górniczych na obszarze PG. Zanieczyszczenia powietrza będą generowane przez pracę maszyn wykorzystywanych do wydobycia i transportu kopaliny,</p>
	Średnioterminowe													
	Długoterminowe													
	Stale	-						-	-	-	-	+	±/-	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików

	Chwilowe		+/ -	-	-	-	-	-	-					<p>transportu i zagospodarowania nadkładu, mas ziemno-skalnych i odpadów wydobywczych obojętnych na zwałowisku</p> <p>Do negatywnych oddziaływań chwilowych pośrednich należy zaliczyć generowanie ruchu komunikacyjnego związanego z funkcją zabudowy.</p> <p>W związku z położeniem gminy w pobliżu tzw. worka turoszowskiego i zlokalizowanej tam kopalni węgla brunatnego i elektrowni PGE Turów, znaczny wpływ na krajobraz gminy mają przebiegające przez jej teren liczne przesyłowe linie elektroenergetyczne najwyższych napięć 220 kV / 400 kV wyprowadzające prąd z elektrowni Turów.</p> <p>Do oddziaływań pozytywnych należy zaliczyć oddziaływanie na ludzi oraz dobra materialne.</p>	
C	Bezpośrednie	-	-	-	-	-	-	-	-		-		+	<p>C - w skład jednostki wchodzi obszary KK <u>(Utrzymanie istniejących obszarów kolejowych wraz z niezbędną infrastrukturą służącą prowadzeniu transportu kolejowego).</u></p> <p>Realizacja ustaleń zmiany studium na przedmiotowych obszarach będzie miała negatywny wpływ na środowisko w związku z utrzymaniem dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenów istniejących inii kolejowych Do negatywnych oddziaływań chwilowych bezpośrednich i pośrednich należy zaliczyć generowanie hałasu komunikacyjnego oraz zanieczyszczeń powietrza, gleby i wody związanych z ruchem pociągów.</p>	
	Pośrednie	-	-	-	-	-	-	-	-		-				
	Wtórne														
	Skumulowane														
	Krótkoterminowe									0		0			
	Średnioterminowe														
	Długoterminowe														
	Stale	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-			+
	Chwilowe														
D	Bezpośrednie	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+		+	<p>D - w skład jednostki wchodzi obszary R, W, ZL, ZP, ZC <u>(Obszary użytków rolnych, wód powierzchniowych śródlądowych, lasów, parków oraz cmentarzy).</u></p> <p>Realizacja ustaleń zmiany studium na przedmiotowych</p>	
	Pośrednie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików

	Wtórne											obszarach będzie miała pozytywny wpływ na środowisko w związku z utrzymaniem dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu. Do oddziaływań pozytywnych o charakterze stałym, bezpośrednim i pośrednim należy zaliczyć utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej, utrzymanie istniejącej roślinności leśnej, która sprzyja bytowaniu chronionej flory i fauny.	
	Skumulowane												
	Krótkoterminowe												
	Średnioterminowe												
	Długoterminowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
	Stale	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
	Chwilowe												

(+) *– Oddziaływanie pozytywne, (-) – Oddziaływanie negatywne, (0) – brak oddziaływania*

Tabela nr 3

ODDZIAŁYWANIE	KOMPONENT ŚRODOWISKA												
	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rosliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Bezpośrednie	+/-		+/-	+/-	0	+	+/-	-	+	+	0	+	
Pośrednie	+/-	+	+/-	+/-		+			+			+	
Wtórne													
Skumulowane													
Krótkoterminowe													
Średnioterminowe													
Długoterminowe													
Stale	+/-	+	+/-	+/-		+	+/-	-	+	+			+
Chwilowe													

(+) – Oddziaływanie pozytywne, (-) – Oddziaływanie negatywne, (0) – brak oddziaływania

Budowa projektowanych elektrowni fotowoltaicznych – podsumowanie

Zasadnicza część inwestycji realizacji każdej farmy fotowoltaicznej obejmuje budowę:

- paneli fotowoltaicznych, zamontowanych na konstrukcji metalowej zakotwionej w gruncie,
- inwerterów - są urządzeniami przetwarzającymi prąd stały wytwarzany przez panele fotowoltaiczne, na prąd zmienny. Są to zazwyczaj niewielkie urządzenia, instalowane pod panelami i montowane do konstrukcji nośnej, nie stanowiące źródła hałasu,
- wolnostojącej stacji transformatorowo-rozdzielczej,
- sieci kablowej, teletechnicznej i telekomunikacyjnej łączącej poszczególne elementy farmy,
- infrastruktury stanowiącej przyłączenie do sieci operatora elektroenergetycznego,
- ogrodzenia z siatki lub paneli systemowych wraz z bramą uniemożliwiające dostęp osób trzecich na teren działki (opcjonalnie).

Głównym elementem instalacji fotowoltaicznych są panele fotowoltaiczne, transformujące energię słoneczną na energię elektryczną.

Niezależnie od rodzaju ogniw, moduły zbudowane są z połączonych, a następnie zalaminowanych ogniw fotowoltaicznych, które chronione są od góry szybą o właściwościach samoczyszczących. Panel posiada właściwości antyrefleksyjne.

Właściwość ta, związana z bardzo wysoką pochłaniałością światła przez panele fotowoltaiczne łagodzi, bądź całkowicie eliminuje powstawanie zagrożeń związanych z imitacją powierzchni lustra wody, a także powstawaniem efektu olśnienia.

Efekt olśnienia to chwilowe oślepienie, które może być powodowane odbiciem światła. Zastosowane właściwości, zwiększają absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegają niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli.

Panele fotowoltaiczne będą podlegały samooczyszczeniu podczas opadów deszczu. Spływający z paneli deszcz będzie również zmywał osadzające się na panelach zanieczyszczenia. Spływająca woda deszczowa nie będzie zawierać żadnych środków chemicznych i tym samym nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.

Czyszczenie mechaniczne odbywa się sporadycznie - raz do dwóch razy w roku. Do mycia paneli wykorzystuje się szczotki na wysięgniku oraz wodę zdemineralizowaną, bez dodatkowych substancji czyszczących. W trakcie pracy instalacji fotowoltaicznej nie powstają żadne odpady czy ścieki, które mogłyby zanieczyścić glebę.

Ponadto nie przewiduje się również znaczącego wpływu inwestycji na pozostałe obszary prawnie chronione oraz na siedliska i gatunki objęte ochroną prawną.

6 Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium

Obowiązujące aktualnie przepisy prawa dotyczące gospodarki przestrzennej oraz ochrony środowiska nie przewidują prowadzenia monitoringu i analiz skutków realizacji ustaleń projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Na podstawie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.) Wójt dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy.

Głównym celem dokonania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy jest weryfikacja aktualności dokumentów planistycznych jakimi są studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy pod względem merytorycznym i przestrzennym.

Powyższa analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym nie zawiera problematyki związanej z ochroną środowiska oraz nie ocenia wpływu realizacji ustaleń dokumentów planistycznych na środowisko.

Mając na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego analiza faktycznych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium powinna nastąpić na etapie uchwalenia planu miejscowego, który jest sporządzany na podstawie ustaleń studium.

Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego i stanowi podstawę do uzyskania pozwolenia na budowę dla poszczególnych inwestycji.

Mając na uwadze powyższe proponuje się aby monitoring i analiza skutków realizacji ustaleń planów miejscowych na środowisko była prowadzona równolegle z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przynajmniej raz w kadencji Rady Miejskiej ze szczególnym naciskiem na wykorzystanie danych o stanie środowiska gromadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawą prowadzenia Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa dolnośląskiego jest „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa dolnośląskiego”.

Metodologia takiego opracowania mogłaby się opierać między innymi na analizie statystycznej danych z Państwowego Monitoringu Środowiska z uwzględnieniem ewentualnych analiz porealizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych realizowanych dla poszczególnych przedsięwzięć

oraz danych dotyczących rozwoju zainwestowania, zapotrzebowania i wykorzystania infrastruktury technicznej szczególnie wodno – ściekowej.

7 Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest VII Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety”.

Program, określa strategiczne plany kształtowania polityki w zakresie środowiska z dziewięcioma priorytetowymi celami, które mają zostać osiągnięte do 2020:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
- maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska;
- poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska;
- zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen;
- poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki;
- wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;
- zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Realizacja polityki ekologicznej państwa musi być realizowana poprzez odpowiednie działania organizacyjne i inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska. Podstawowe cele polityki ekologicznej Polski zakładają: wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska, ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii, poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski oraz ochronę klimatu.

W wyniku analizy ustaleń projektu zmiany studium stwierdzono, że uwzględniono cele ochrony środowiska wynikające z przepisów ustaw regulujących problematykę ochrony środowiska oraz z programów ochrony środowiska ustanowionych na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Zakłada się, że pełna realizacja głównych celów polityki przestrzennej z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań, wynikających z przepisów odrębnych, nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko oraz na cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym wspólnotowym i międzynarodowym.

8 Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu zmiany studium, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w tym na obszary NATURA 2000

Realizacja funkcji studium nie koliduje z zinventaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi, chronionymi w ramach obszaru Natura 2000 PLH 020066 Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej i nie spowoduje:

- bezpośredniego zniszczenia siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych w ramach obszaru Natura 2000;
- fragmentacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunkowych;
- pogorszenia możliwości ochrony chronionego siedliska przyrodniczego, w tym możliwości uzyskania właściwego stanu jego ochrony.

Prognozuje się, że funkcje określone w studium nie spowodują wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz nie są sprzeczne z planem zadań ochronnych dla tego obszaru. Planowane funkcje określone w studium nie spowodują pogorszenia integralności obszaru Natura 2000 i powiązania z innymi obszarami.

9 Analiza możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją ustaleń projektu zmiany studium

Z uwagi na położenie obszaru objętego zmianą studium w znacznej odległości od granicy państwa ocenia się, iż oddziaływanie transgraniczne nie będzie występowało.

10 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją ustaleń projektu zmiany studium

Głównym aspektem decydującym o skali oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest prawidłowa lokalizacja przedsięwzięcia w odniesieniu do istniejącego zagospodarowania, oraz właściwy dobór rozwiązań technicznych i technologicznych stosowanych w ramach przedsięwzięcia. Głównym celem zmiany studium jest określenie kierunków polityki przestrzennej zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Przy wyznaczaniu terenów o poszczególnych przeznaczeniach oparto się na analizie istniejących układów przestrzennych zabudowy a także uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych.

Przy założeniu, że projektowane przeznaczenia terenów oraz związane z nimi zagospodarowanie będzie realizowane zgodnie z polityką przestrzenną określoną w zmianie studium szkodliwe oddziaływania na środowisko nie powinny występować.

Rozwiązania, z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacji oraz parametrów kształtowania zabudowy w pełni uwzględniają aspekty ochrony środowiska. W ramach ustaleń projektu studium uwzględniono szereg zadań służących ochronie środowiska:

- na terenach jednostek funkcjonalno – przestrzennych wyznaczonych w studium i objętych zainwestowaniem ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalną powierzchnię zabudowy,
- prowadzenie odpowiedniej polityki dotyczącej gospodarki wodno-ściekowej,
- przeciwdziałanie zanieczyszczeniom poprzez odpowiednią politykę gospodarowania odpadami komunalnymi,
- sukcesywna rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowo – rozdzielczych,
- pozyskiwanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych,
- modernizacja i wymiana urządzeń grzewczych na urządzenia o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń,

- pozyskiwanie energii cieplnej ze źródeł odnawialnych,
- modernizacja uciążliwych lokalnych kotłowni poprzez zamianę nośnika energii na paliwo nie powodujące zanieczyszczeń powietrza,

sukcesywna poprawa jakości oraz stanu technicznego dróg, w zakresie nawierzchni, nośności oraz poprawy parametrów takich jak szerokości jezdni oraz wyposażenie w urządzenia obsługi ruchu drogowego.

Mając na uwadze powyższe na etapie opracowania zmiany studium nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

Przeprowadzenie kompensacji szkodliwych oddziaływań na środowisko może wynikać z analiz porealizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych realizowanych dla poszczególnych przedsięwzięć, jeżeli ich wyniki wykażą taką konieczność.

11 Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie zmiany studium

W trakcie prac planistycznych prowadzonych nad zmianą studium, przy wyznaczaniu terenów o poszczególnym przeznaczeniu oparto się na analizie uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych. Przeanalizowano wnioski złożone przez osoby indywidualne oraz instytucje właściwe do uzgadniania i opiniowania studium. Uwzględniono inne opracowania planistyczne obowiązujące na obszarach objętych zmianą studium. W wyniku przeprowadzonych analiz ustalono optymalne rozmieszczenie i zasięg terenów o określonym przeznaczeniu, a także główne kierunki polityki przestrzennej.

Projektowane obszary przeznaczone pod zabudowę tworzą zwarte układy ograniczając w ten sposób ingerencję w środowisko. Obszary, na których dopuszcza się rozwój zabudowy, wyznaczono z wyłączeniem i zachowaniem terenów przyrodniczo cennych.

Analiza rozwiązań wariantowych powinna być prowadzona na etapie realizacji poszczególnych inwestycji. Przy lokalizacji zabudowy należy brać pod uwagę warianty, które będą w najmniejszym stopniu negatywnie oddziaływać na środowisko.

Jedyną alternatywą do rozwiązań przyjętych w projektowanym dokumencie może być pozostawienie dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru.

12 Analiza potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium przedmiotowy obszar pozostanie w użytkowaniu dotychczasowym lub zostanie zagospodarowany w sposób określony w obowiązującym studium oraz obowiązujących planach miejscowych.

Brak realizacji ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie znacznie na zmianę sposobu zagospodarowania obszaru, a co za tym idzie nie spowoduje potencjalnych zmian w środowisku.

13 Podsumowanie - streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików została sporządzona w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawę opracowania prognozy stanowi art. 46 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.).

Prognoza zawiera analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem, analizę założeń planistycznych przyjętych w projekcie zmiany studium oraz analizę wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na środowisko, w tym również na ludzi.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików opracowano na podstawie uchwały nr XIV/112/20 Rady Gminy Sulików z dnia 26 lutego 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików.

Celem zmiany studium jest określenie nowych kierunków polityki przestrzennej gminy, a w szczególności:

- określenie zasad zagospodarowania przestrzennego,
- określenie zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego,
- określenie kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

W wyniku analizy ustaleń projektu zmiany studium stwierdzono, że uwzględniono aspekty dotyczące ochrony środowiska wynikające z przepisów ustaw regulujących problematykę ochrony środowiska oraz z programów ochrony środowiska ustanowionych na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

W ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznaczono główne cele polityki przestrzennej dotyczące:

- ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- rozwoju systemu komunikacji,
- rozwoju infrastruktury technicznej w tym odnawialnych źródeł energii.

Projektowane obszary przeznaczone pod zabudowę tworzą zwarte układy ograniczając w ten sposób rozproszenie zabudowy i jej ingerencję w środowisko. Obszary, na których dopuszcza się rozwój zabudowy, wyznaczono z wyłączeniem i zachowaniem terenów przyrodniczo cennych.

W opracowaniu przyjęto metodę polegającą na podzieleniu obszaru objętego zmianą studium na jednostki o różnym stopniu oraz różnym charakterze wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko.

Wyznaczono następujące typy jednostek w zależności od typu oddziaływania na środowisko:

- **A** - w skład jednostki wchodzi obszary MU, ZW, U, MUT, US (obszary wykształconej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej);
- **B** - w skład jednostki wchodzi tereny AG, PG, IE, IW, IK (obszary aktywności gospodarczej, eksploatacji złóż naturalnych oraz infrastruktury technicznej);
- **C** - w skład jednostki wchodzi tereny KK (tereny kolejowe wraz z niezbędną infrastrukturą służącą prowadzeniu transportu kolejowego);
- **D** - w skład jednostki wchodzi obszary R, W, ZL, ZP, ZC (obszary użytków rolnych, wód powierzchniowych śródlądowych, lasów, parków oraz cmentarzy).

Szczegółowa analiza oddziaływania sposobu zagospodarowania terenu (według jednostek, do których zaszeregowano konkretny sposób zagospodarowania terenu) na poszczególne komponenty środowiska z podziałem na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne została zawarta w tabeli nr 2.

Ponadto w ramach kierunków polityki przestrzennej, na obszarze gminy dopuszczono modernizację / budowę nowych elektrowni:

- wiatrowych (utrzymanie ustaleń obowiązujących planów miejscowych nie będące następstwem uchwalenia projektu studium);
- fotowoltaicznych (ustalenia projektu studium będące następstwem uchwalenia projektu studium);

Szczegółowa analiza oddziaływania elektrowni fotowoltaicznych na poszczególne komponenty środowiska z podziałem na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne została zawarta w tabeli nr 3.

Głównymi negatywnymi oddziaływaniami o charakterze chwilowym będzie emisja hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wody która wystąpi podczas robót budowlanych związanych z realizacją zabudowy oraz infrastruktury technicznej i drogowej. Negatywnymi oddziaływaniami o charakterze stałym będzie emisja zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wody, wytwarzanie ścieków i odpadów bytowych i przemysłowych związanych z funkcją zabudowy oraz zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych pod zabudowę, drogi i parkingi.

Podsumowując wyniki analizy uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych oraz ustaleń projektu zmiany studium przeprowadzonych w ramach niniejszej prognozy, ocenia się, że ich realizacja nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi, pod warunkiem pełnego respektowania aktualnych przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz ustaleń zmiany studium.

Mając na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego analiza faktycznych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium powinna nastąpić na etapie uchwalenia planu miejscowego, który jest sporządzany na podstawie ustaleń studium.

Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego i stanowi podstawę do uzyskania pozwolenia na budowę dla poszczególnych inwestycji.

Faktyczne oddziaływanie na środowisko ustaleń zmiany studium będzie mogło być ocenione w wyniku prowadzenia ewentualnych analiz porealizacyjnych oraz przeglądów ekologicznych realizowanych dla poszczególnych przedsięwzięć.

14 Piśmiennictwo, materiały źródłowe, akty prawne

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulików przyjęte uchwałą nr XXI/136/2000 rady gminy Sulików z dnia 27 maja 2000 r., zmienione uchwałą nr XX/151/08 Rady Gminy Sulików z dnia 25 czerwca 2008 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Sulików - uchwała nr XXXI/197/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Bierna - uchwała nr XXXI/198/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Mała Wieś Dolna - uchwała nr XXXI/199/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Mała Wieś Górna - uchwała nr XXXI/200/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Miedziana - uchwała nr XXXI/201/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Mikułowa - uchwała nr XXXI/202/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Radzimów - uchwała nr XXXI/203/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Skrzydlice - uchwała nr XXXI/204/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu Stary Zawidów - uchwała nr XXXI/205/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Studniska Dolne - uchwała nr XXXI/206/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Studniska Górne - uchwała nr XXXI/207/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Wielichów - uchwała nr XXXI/208/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Wilka - uchwała nr XXXI/209/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Wrociszów Dolny - uchwała nr XXXI/210/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Wrociszów Górny - uchwała nr XXXI/211/2001 z dnia 29 maja 2001 roku;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Bierna, Miedziana, Radzimów, Skrzydlice, Stary Zawidów, Studniska Dolne, Studniska Górne, Wielichów - uchwała nr XX/152/08 z dnia 25 czerwca 2008 roku;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu parków wiatrowych Koźmin w części władztwa planistycznego gminy Sulików (obręb geodezyjny: Mała Wieś Dolna i Sulików) - uchwała nr XXVI/210/2009 z dnia 28 stycznia 2009 roku;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla parku wiatrowego Sulików (obręb geodezyjny: Sulików, Mikułowa, Studniska Dolne, Studniska Górne, Wrociszów Dolny, Wrociszów Górny, Mała Wieś Górna) - uchwała nr VII/52/15 z dnia 22 kwietnia 2015 roku;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Mikułowa - uchwała nr XII/100/15 z dnia 30 listopada 2015 roku;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Mała Wieś Dolna - uchwała nr XVI/131/16 z dnia 29 marca 2016 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji inwestycji celu publicznego, jaką jest dwutorowa napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV Mikułowa – Czarna w Gminie Sulików - uchwała nr XXXVII/299/18 z dnia 28 marca 2018 roku;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Sulików - uchwała nr XXXVIII/308/18 z dnia 25 kwietnia 2018 roku;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu parków wiatrowych Koźmin w części władztwa planistycznego gminy Sulików (obręb geodezyjny: mała Wieś Dolna i Sulików);
- Strategia Rozwoju Gminy Sulików na lata 2015-2015, Uchwała nr XI/82/15 Rady Gminy Sulików z dnia 28 października 2015 r.;
- Plan urządzeniowo – rolnym dla gminy Sulików, Uchwała nr XLII/280/06 Rady Gminy Sulików z dnia 27 października 2006 roku;
- Raport o stanie gminy Sulików 2020;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sulików na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Uchwała nr XXVI/234/17 Rady Gminy Sulików z dnia 22 marca 2017 r.;
- Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Sulików, Zarządzenie nr II.299.2017 Wójta Gminy Sulików z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie założenia Gminnej Ewidencji zabytków Gminy Sulików;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr XIX/482/20 z dnia 16 czerwca 2020 r.);
- Opracowanie ekofizjograficzne opracowane na potrzeby zmiany studium;

- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2019 roku, WIOŚ, Wrocław 2020 r.;
- Domański R., Gospodarka przestrzenna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002 r.;
- Dubel K., Uwarunkowania przyrodnicze w planowaniu przestrzennym, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok 2000 r.;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002 r.;
- Szafer W., Podstawy geobotanicznego podziału Polski, Szata roślinna Polski niżowej, [w:] W. Szafer, K. Zarzycki (red.), Szata roślinna Polski II, PWN, Warszawa: 9-189, 1972 r.;
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003 r.;
- Uniwersytet Wrocławski, Atlas Śląska dolnego i opolskiego, Wrocław 1997 r.;
- Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2012 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2013,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. 2021 r. poz. 741, ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: z 2020 r. poz. 1219);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 310, ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (tekst jednolity: Dz. U. 2019 r. poz. 1186, ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 282, ze zm.);
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);

15 Oświadczenie

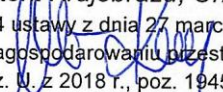
Oświadczenie

Zgodnie z przepisami art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) świadomy / świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, niniejszym oświadczam, że spełniam warunki autora prognozy oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 74a. ust 2. pkt 2 - w zakresie wymaganej ilości sporządzonych prognoz oddziaływania na środowisko.

mgr inż. Joanna Chmielowska - Kowalska

Architekt Krajobrazu, Urbanista

Art. 5 pkt.3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
(tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 ze zm.)

mgr inż. Marcin Kowalski

Urbanista

Art. 5 pkt.3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
(tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 ze zm.)

